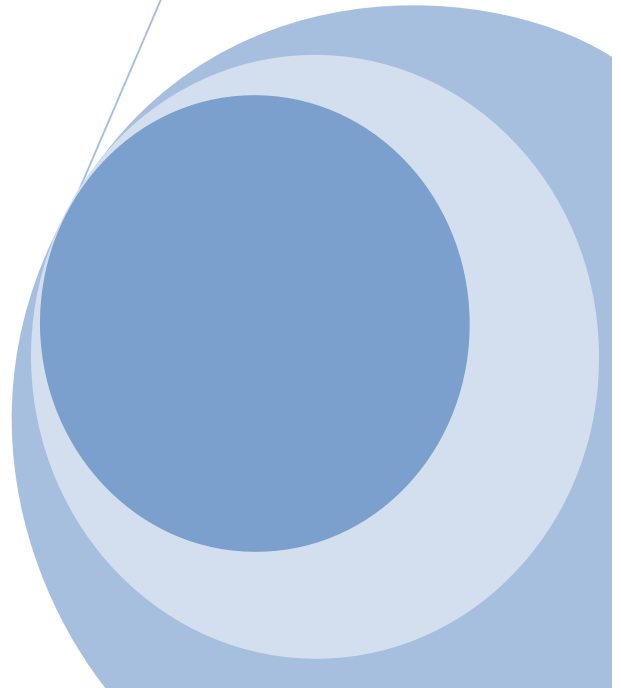

TÜRKİYE ARI YETİŞTİRİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ
STRATEJİK PLANI
(2011-2015)

Bu stratejik plan Türkiye Arı Yetiştiricileri Birliği'nin koordinasyonu ve katılımcı anlayışı,

HasNa'nın finansal ve teknik desteği ve

Kalkınma Atölyesi Kooperatifi'nin profesyonel katkısı ile

Haziran-Ekim 2010 tarihleri arasında hazırlanmıştır.

İçindekiler	
SUNUŞ	4
YÖNETİCİ ÖZETİ	4
GİRİŞ	6
MEVCUT DURUM ANALİZİ	6
Türkiye Arı Yetiştiricileri Birliği Hakkında Genel Bilgiler	6
TAB'ın Yasal Yükümlülükleri	7
Faaliyet Alanları	8
Bal Veren Bitkiler	10
Ziraat Bankası Tarımsal Krediler (Arıcılık Kredileri)	10
Desteklemeler	11
Gezginci Arıcılık	11
Kaçak Arı Ürünleri-Sahte Bal	11
Arıcılık Girdileri (Temel Petek)	12
Damızlık	12
Kurumsal Yapı	12
Polinasyon	12
Pazarlama	13
Arıcılık Yasası	13
TAB Faaliyetleri ve Değerlendirme	14
Örgütiçi Analiz	14
Paydaş Analizi	15
Güçlü Zayıf Fırsat Tehdit Analizi (SWOT)	17
Güçlü Yanlar	17
Zayıf Yanlar	17
Fırsatlar	18
Tehditler	18
GELECEĞE YÖNELİK	19
Misyonumuz	19
Vizyonumuz	19
Temel Değerlerimiz	20
TEMALAR, STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER	21
1. Mevzuat	21
2. Arı Islahı	21
3. Arı Sağlığı	22
4. Arı Girdileri	22
5. Arı Ürünleri	23
6. Pazarlama	23
7. Finansman	23
8. Destekleme	24
9. Tanıtım ve savunı	24
10. Gezginci Arıcılık	25
11. Örgütlenme & Kurumsallaşma	25
12. Eğitim	27
13. Doğa Koruma	27
14. Üretim	28
İZLEME VE DEĞERLENDİRME	28
Performans Göstergeleri	29

SUNUŞ

Her örgüt yalnızca bugününü değil geleceğini de düşünmek, planlamak ve varlığını sürdürülebilir kılmak durumundadır. Örgütleri sürdürülebilir ve etkin kılmak için en önemli araçlarından biri, ilgili tüm paydaşların örgütün misyon, vizyon, hedefler ve faaliyetlerini ortak akıl süreçleri ile planlamalarından geçmektedir.

Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği (TAB) kurulduğu günden günümüze önemli başarılarla ve faaliyetlere imza atmıştır. TAB'ın gerek üye sayısı gerekse yaygın örgütlenmesi örgütsel gücünün en önemli göstergesidir. Bu güç sayesinde TAB arı yetiştiricilerinin sorunlarının çözümünde önemli bir aktör olarak ortaya çıkmaktadır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

TAB ülkemizde kırk binden fazla arı yetiştiricisinin üye olduğu il birliklerini temsil eden bir üst birliktir. Birlik kurulduğu 2003 yılından günümüze gerek örgütlenme gerekse sektörün sorunlarını en aza indirme konusunda önemli işlere imza atmıştır.

Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği 2011-2015 yıllarını kapsayan stratejik plan çalışması, birliğin daha etkili, planlı ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak, arı yetiştiricilerinin haklarını savunmak, onların yaşam standartlarını geliştirmek ve sektörü küresel rekabete hazırlamak üzere Haziran 2010 tarihinde başlatılmıştır.

Çalışmanın ilk fikirleri TAB Yönetim Kurulu üyesi Fahri Saylak'ın Nisan 2010 tarihinde HasNa tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenlenen Program Yönetimi Eğitimi'nde ortaya atılmıştır. TAB Yönetim Kurulu'nun bu fikri sahiplenmesiyle HasNa'nın ve KALKINMA ATÖLYESİ KOOPERATİFİ'nin teknik ve finansal olarak desteklediği TAB Stratejik Planı hazırlık süreci başlatılmıştır.

Kalkınma Atölyesi tarafından 2010 Haziran ayı içinde hazırlanan proje teklifi, öncelikle TAB ve HASNA ile paylaşılarak görüşleri alınmış ve daha sonra da her iki kurumun da desteklerini açıklamalarının ardından uygulamaya konulmuştur. Proje kapsamında, Kalkınma Atölyesi uzman desteği ve sürecin yönetiminden TAB ise toplantıların ve hazırlık sürecinin organizasyonu ve giderleri konularında sorumluluk üstlenmiştir. HASNA ise projeye danışman desteği ve projenin genel finansmanı konusunda destek sağlamıştır.

Stratejik Planlama sürecinin ilk adımı, TAB ve Kalkınma Atölyesi uzmanlarından oluşan bir proje ekibinin kurulması ile başlatılmıştır. Üç kişiden oluşan proje ekibinde Proje Yöneticisi ve Proje Asistanı Kalkınma Atölyesi'nden Proje Koordinatörü ise TAB bünyesinden belirlenmiştir.

Sürecin ikinci adımı proje ekibi tarafından mevcut durumun analiz edilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Genel olarak tüm sektörün ve paydaşların ayrıntılı bir şekilde ele alındığı bu toplantıda TAB'ın kurumsal olarak durumu incelenmiştir.

Sürecin üçüncü adımı, TAB Stratejik Planlama toplantısıdır. Toplantı 9-10 Temmuz 2010 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiş olup, TAB Yönetim Kurulu ve ilgili paydaşların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıya yaklaşık 22 kişi katılım sağlamıştır. Toplantıda

çeşitli düzeyde analizler gerçekleştirilmiş, stratejik amaç ve hedefler genel hatlarıyla ortaya konulmuştur. Bu adım sayesinde, TAB Stratejik Planlama çalışmasına temel olan veriler elde edilmiştir.

Bu toplantıda, TAB'ın misyon ve vizyonu tartışmaya açılmamıştır. Katılımcılara misyon ve vizyonun TAB Yönetim Kurulu'na planlama ekibi tarafından daha sonra sunulacağı ve onlarla tartışılacağı belirtilmiştir. Proje ekibi ve TAB Yönetim Kurulu arasında yapılan değerlendirme toplantısında misyon, vizyon ve ilkeler üzerinde detaylı olarak çalışılmıştır.

TAB Stratejik Planlama çalışması beş ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, çalışma mevcut durum analizi ile başlamaktadır. Bu bölümde, TAB hakkında genel bilgiler, yasal durum, TAB'ın faaliyet alanları, paydaş analizi, örgüt içi analiz ve GZFT-SWOT (Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar –Tehditler) analizi yer almaktadır. İkinci bölüm ise, TAB'ın geleceğe dönük misyon, vizyon ve temel değerlerini kapsamaktadır. Üçüncü bölümde on dört ana başlık altında TAB'ın ana faaliyet alanlarında yer alan stratejik amaçlar ve hedeflere yer verilmektedir. Dördüncü bölümde, stratejiler ve beşinci bölümde ise planın izleme ve değerlendirme durumu ele alınmaktadır.

TAB Stratejik Planının Geleceğe Dönük Etkileri

Türkiye'de özellikle 2000'li yılların sonlarına doğru özellikle büyük özel sektör firmaları, kamu kurum ve kuruluşları, valilikler, belediyeler, üniversiteler ve büyük STK'lar arasında stratejik plan hazırlığı yaygınlaşmıştır. Bununla birlikte, meslek kuruluşları ve STK'lar arasında stratejik plan hazırlığı ve uygulanması konusunda bir isteksizlik ve kabullenememe olgusu göze çarpmaktadır. Bunun başlıca nedenleri arasında bu tip kuruluşlarda stratejik plan hazırlığı ve uygulanması konusunda bilgi birikimi ve deneyimli personelin bulunmamasıdır. İkinci önemli neden ise, bu tip kuruluşların algısından kaynaklanmaktadır. Genellikle, stratejik planlar büyük ölçekli kamu ve özel kuruluşlar için uygun görülürken ufak ölçekli kuruluşların bu tip planların uygulanması, izlenmesi ve denetiminde başarısız olacakları algısı hakimdir. Bu nedenle, hazırlanan plan mevcut algının değiştirilmesi açısından büyük öneme sahiptir.

Bu noktada, planın arı yetiştiricilerinin geleceği konusundaki etkilerine değinmek gerekmektedir. Türkiye'de arı yetiştiriciliği bal üretimine odaklanmaktadır. Oysa gelişmiş ülkelerde arıcılığın tozlaşmadaki rolü ve yarattığı katma değer bal üretiminden çok daha ön plandadır. Bu çerçevede, sektördeki paydaşların özellikle polinasyonda arıların rolü ve yaptıkları sözleşmeler konusunda bilgilendirilmeleri önümüzdeki dönemde öncelikli hedefler arasında yer almaktadır.

Plan kapsamında yapılan toplantılarda, arı yetiştiricilerinin giderek yaşlandığı bilgisi ve verisi ile karşılaşılmıştır. Özellikle yüksek oranlardaki işsizlik rakamlarına sahip ülkemizde gençleri arı yetiştiriciliğine doğru yönlendirmek ve böylece yerel kalkınmaya ve istihdama katkı sağlamak öncelikli çalışma alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kısacası, HASNA, Kalkınma Atölyesi ve TAB'ın işbirliği ile gerçekleştirilen Stratejik Plan çalışması yakın gelecekte arıcılık sektörüne yeni fikirler sunacak ve tüketiciye sağlıklı, yeterli ve de tüketicilerin alım güçlerine uygun fiyatlarla arı ürünleri sunulmasına hizmet edecektir.

GİRİŞ

Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği'nin daha etkili, planlı ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak, arı yetiştiricilerinin haklarını savunmak, onların yaşam standartlarını geliştirmek ve sektörü küresel rekabete hazırlamak üzere 2011-2015 yıllarını kapsayan TAB Stratejik Planlama çalışması Haziran 2010 tarihinde başlatılmıştır. Bu çalışmanın ilk fikirleri TAB Yönetim Kurulu üyesi Fahri Saylak'ın Nisan 2010 tarihinde HasNa tarafından düzenlenen Program Yönetimi Eğitimi'nde ortaya atılmış, TAB Yönetim Kurulu'nun da bu fikri sahiplenmesiyle HasNa'nın ve KALKINMA ATÖLYESİ KOOPERATİFİ'nin teknik ve finansal olarak desteklediği süreç başlatılmıştır.

Stratejik Planlama sürecinin ilk adımı, TAB ve Kalkınma Atölyesi uzmanlarından oluşan bir ekibin kurulması ile atılmıştır. Sürecin ikinci adımı, bu ekip tarafından mevcut durum analizinin yapılmasıdır. Üçüncü adım da ise, TAB yöneticileri ve paydaşların katılımıyla çeşitli düzeyde analizler gerçekleştirilmiş, stratejik amaç ve hedefler genel hatlarıyla ortaya konulmuştur. Üçüncü adım sayesinde, TAB Stratejik Planlama çalışmasına temel olan veriler elde edilmiştir.

Üçüncü adıma temel olan toplantının ardından stratejik planlama ekibi TAB Yönetim Kurulu ile iki kez bir araya gelmiştir. Birinci bir araya gelme sürecinde, planlama ekibi TAB karar vericilerinin toplantı çıktıları ve toplantı raporu konusunda görüşlerini almıştır. İkinci toplantıda ise, Stratejik Planlama Raporu taslağı genel hatları ile tartışmaya açılmıştır. 10-11 Temmuz 2010 tarihinde gerçekleştirilen Stratejik Planlama Toplantısı'nda TAB'ın misyon ve vizyonu tartışmaya açılmamıştır. Katılımcılara misyon ve vizyonun planlama ekibi tarafından TAB Yönetim Kurulu'na sunulacağı ve onlarla tartışılacağı belirtilmiştir. İkinci toplantıda TAB Yönetim Kurulu ile misyon, vizyon ve ilkeler derinlemesine çalışılmıştır.

TAB Stratejik Planlama çalışması beş ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, TAB'ın mevcut durum analizi ile başlamaktadır. Bu bölümde, TAB hakkında genel bilgiler, yasal durum, TAB'ın faaliyet alanları, paydaş analizi, örgüt içi analiz ve güçlü zayıf yönler fırsatlar ve tehditler analizi (GZFT-SWOT) yer almaktadır. İkinci bölümde ise, TAB'ın geleceğe dönük misyon, vizyon ve temel değerleri yer almaktadır. Üçüncü bölümde on iki ana başlıkta yer alan TAB'ın ana faaliyet alanlarında stratejik amaçlar ve hedefler verilmektedir. Dördüncü bölümde, stratejiler ve beşinci bölümde ise planın izleme ve değerlendirme durumu ele alınmaktadır.

MEVCUT DURUM ANALİZİ

Türkiye Arı Yetiştiricileri Birliği Hakkında Genel Bilgiler

10 Mart 2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu'nun 4. Maddesi gereği illerde Arı Yetiştirici Birlikleri kurulmuştur.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı organizasyonunda 05.05.2003 tarihinde yapılan toplantıda, 18 il birliği, Türkiye Arı Yetiştiricileri Birliği'nin (TAB) kuruluşu için karar almıştır. Kurucu başkanlığa ise Bahri Yılmaz seçilmiştir.

Kurucu birlikler; Kuruluşunu ve Birinci Genel Kurulu'nu yapmış olan 12 il birliği merkez birliğinin kuruluşunu gerçekleştirmiştir. Bunlar; Ankara, Muğla, Ordu, Artvin, Tekirdağ, Konya, Adana, Mersin, Sivas, Antalya, Balıkesir, Bitlis il birlikleridir.

TAB'ın kuruluş işlemleri Geçici Yönetim Kurulu tarafından 20.06.2003 tarihli ve 180443 no'lu Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanarak tescil edilmiştir.

Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği I. Olağan Genel Kurulu'nu 23.10.2003 tarihinde 31 il birliğinin katılımı ile yapmıştır. TAB'a 2005 yılı sonuna kadar, 71 il birliği üye olmuştur. Bu birliklerin o zamanki üye sayısı 11.840'dir. Türkiye'de 22 Ekim 2000 tarihinde yürürlüğe giren bal mumu ve bal ile ilgili Gıda Kodeksi'ne göre, 5 Nisan 2005 tarihinde bal paketleyicileri ile Bal Zirvesi, 22 Mart 2005 tarihinde balmumu üreticileri ile Temel Petek Zirvesi yapılmıştır.

TAB günümüzde 79 il birliği, 40.207 kayıtlı profesyonel arıcı ve bu üyelere ait 4.445.694 adet kayıtlı arılı koloni varlığı ile 83 bin ton bal üretimi yapmaktadır.

TAB'ın Yasal Yükümlülükleri

TAB Ana Sözleşmesi 2. maddesinde;

“Merkez Birliğinin amacı; üstün verimli arılar yetiştirilmesi için; gerek yurt içinde yetiştirilen gerek yurt dışından ithal edilen ve gerekse yerli ırkların genetik potansiyellerinin geliştirilmesi amacıyla Bakanlıkça belirlenecek bölgesel ya da ülkesel düzeyde ıslah programlarının uygulanması, verimlerinin artırılması, bunların kayıtlarının tutulması, toplanan verilerin değerlendirilmesi ve sigorta işlemlerinin yapılması, birlik personelinin eğitimlerinin sağlanması, bölgesel ve ulusal düzeyde yarışmalar düzenlenmesi, birlik ihtiyaçlarının temin ve tedariki ile üretimin yurt içi ve yurt dışında pazarlanması, ürünlerin değerlendirilmesi için gerekli tesislerin kurulması, diğer ülkelerle ilişkilerin düzenlenmesi, geliştirilmesi ve işletilmesi gibi hususlar ile Hayvan Islahı Milli Komitesi'nin önereceği ve Bakanlıkça belirlenecek her türlü hayvan ıslahı çalışmalarını yapmak, hayvancılık politikaları üretmektir.” şeklinde belirlenmiştir.

TAB Ana Sözleşmesi 3. maddesinde; Merkez Birliği'nin faaliyet alanları aşağıdaki biçimde belirlenmiştir.

- a) Bakanlıkça belirlenecek bölgesel ya da ülkesel düzeyde ıslah programları yapmak,
- b) Üye birliklerini yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek, çıkarlarını korumak, yasa, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen amaçlarını gerçekleştirmeleri doğrultusunda faaliyetlerini yönlendirmek, bu birliklerin gelişmelerine yardımcı olmak, gerekli önerilerde bulunmak ve yaptırımlarda uygulamak,
- c) Birliklerin, ülke hayvancılığı politikası yönünde çalışmalarını temin etmek, birliklerin dilek ve ihtiyaçlarını yetkili mercilerine iletmek ve çözümlemek için çaba sarf etmek,

- d) Yasa ve yönetmeliklerde belirtilen görevleri yapmak, görevlerin dışına çıkan birlikleri tespit etmek ve gerekli yaptırımları uygulamak.
- e) Merkez Birliği Yönetim Kurulu; Genel Kuruldan devralınan yetki ile uluslararası hayvancılık birliklerine, enstitülerine üye olmak, hayvan sergi ve panayırlarına katılmak,
- f) Hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatı ile damızlık ithal ve ihracatı konularında hükümet yetkilileri nezdinde gerekli girişimlerde bulunmak,
- g) Hayvan ve hayvansal, ürün fiyatlarını tespit komisyonlarında görev almak,
- h) Dış ülkelerdeki hayvancılık ve hayvancılıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını takip etmek, bu konudaki yenilikleri yayın ve eğitim yoluyla tüm üye birliklere iletmek,
- i) Yasa ve yönetmeliklerde günün şartlarına göre yapılması istenen değişiklikler için hükümet mercileri ile ilişki kurmak,
- j) Hayvancılık konusunda devletçe yapılacak yatırımlara yardımcı olmak ve önerilerde bulunmak, gerektiğinde Bakanlıkla bu konularda müştereken çalışmak,
- k) Birliklere iç ve dış kaynaklardan kredi sağlamak,
- l) Birliklerin ihtiyaç duyduğu eğitimlerini yapmak, seminerler düzenlemek, yetiştirme konularında yayınlar çıkarmak,
- m) Birliklerin her tür ihtiyaçlarını karşılamak, bu işler için gerektiğinde şirket kurmak, şirketlere ortak olmak, sigorta işlemleri yapmak,
- n) Birliklerin kurulamadığı veya aktif hale gelemediği illerde; kayıt faaliyetlerini yürütmek amacıyla şubeler açmak, şubenin görevlerini komsu birliklere veya kamu kurumları ile yapacağı protokol veya proje çerçevesinde anılan kuruluşlarla ortaklaşa yapmak,
- o) Ulusal düzeyde ıslah programlarının gereklerinin yerine getirilmesi için gayret göstermek.

Faaliyet Alanları

2008 yılında yapılan 3. Olağan Genel Kurul'undan bugüne kadar TAB'ın ve il birliklerinin kurumsal bir yapıya kavuşması için yönetim kurulu, denetim kurulu üyeleri, il birlik başkanları ve sektör temsilcilerinin görüşlerini alarak neler yapılabileceği konusunda bazı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar il birlik başkanlarının ortak görüşleri doğrultusunda başlatılmıştır.

TAB, Dünya Arıcılar Birliği'ne bu örgütün kuruluşundan 78 yıl sonra üye olmuştur. Üyelik sonrasında, Balkanlar, Orta Doğu ve Avrupa Birliği ülkeleriyle yapılan çalışmalara bakıldığında hedefin küresel arıcılık sektöründe ön saflarda yer almak olduğu görülmektedir. Türkiye arıcılığının AB'ye uyum sürecinde olası sorunlara bir an önce çözüm getirilebilmesi için, sektörün yapısının ayrıntılı olarak irdelenerek sektörün diğer bal üreticisi ülkeler ile rekabet eder duruma getirilmesi gerekmektedir. Ülkemiz arıcılığının sorunlarının çözümü, *Bakanlık-Üniversite ve Özel Sektör İşbirliği*'ni esas alması gerektiği bu anlamda TAB olarak öncelikli hedefin bu olduğu ortaya çıkmaktadır.

TAB'ın 2008 yılında düzenlenen genel kurulunda birliğin ana politikaları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1. Ülke arıcılığının, günü birlik politik uygulamalardan ziyade kalıcı, geleceğe dönük politikalarla planlanması,

2. Bakanlık-Üniversite ve Özel Sektör İşbirliği ile hiç vakit kaybetmeden çalışma gruplarının oluşturulması.

ARICILIK SEKTÖR AKTÖRLERİ TABLOSU

TEDARİKÇİLER	ÜRETİCİLER	PAZARLAMACILAR
Aricılık Malzemeleri Arı Hastalıkları İlaçları Beslenme Girdileri Balmumu / Temel Petek Ana Arı Eğiticiiler Eğitim Araçları (Kitap, dergi, v.b.) Krediler GİRDİLER Arıcılık faaliyetleri kapsamında başta kovan, ana arı, bal mumu, araç-gereçler olmak üzere arı hastalıklarına yönelik ilaçlar, eğitim gereçleri ve yayınlar temel girdileri oluşturmaktadır. Ayrıca yeni teknolojilerin transferi, kredi ve sigortalama da girdiler kapsamında yer almaktadır.	Yaklaşık 40 bin aile arı yetiştiricili yapmaktadır. Bu ailelerin 4.4 milyon arı kolonisi bulunmaktadır. Değişen yıllara göre 70-80 bin ton bal üretimi söz konusudur. ARI YETİŞTİRİCİLERİ Arı yetiştiricileri 30 ve üzeri kovana sahip olduğu takdirde arı yetiştiricileri il birliğine üye olabilmektedir. İl birlikleri ülke ölçeğinde örgütlü bulunan Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği'ne bağlıdır. Ayrıca, Bal Üreticileri adı altında başka bir birlik de kurulmuştur.	Bal Polen Arı Sütü Arı Zehiri Propolis Bal Mumu Polinasyon Arı Terapi ÜRÜNLER HİZMETLER Arı ürünlerini toplayan, işlem den geçiren ve paketlemeyle pazarlayan kuruluşlardan oluşmaktadır. Bal ürünlerini pazarlayanlar genelde özel sektör firmaları olsa da kooperatifler, KİT'ler ve bazı vakıflarda bal ürünlerini pazarlamaktadırlar.
ÖRGÜTLER	ÖRGÜTLER	ÖRGÜTLER
Kamu Kuruluşları Araştırma Enstitüleri Özel Sektör Kuruluşları (üreticiler ve ihracatçılar) Üniversiteler Arıcılık Meslek Yüksek Okulları Kooperatifler Bankalar Sivil Toplum Kuruluşları (Dernekler ve Vakıflar)	Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği Türkiye Bal Üreticileri Birliği İl Arı Yetiştiricileri Birlikleri Arıcılık Dernekleri Arıcılık Kooperatifleri Bal Üretimi Yapan Kamu Kuruluşları Araştırma Enstitüleri	Özel Sektör Firmaları Kamu Kuruluşları Kooperatifler Araştırma Enstitüleri Vakıflar Dernekler

Bu belirlemelerden hareketle 17–18 Ocak 2009 tarihinde Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nın destekleriyle arıcılık sektörünün 45 temsilcisinin katıldığı ORTAK AKIL GRUBU TOPLANTISI gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda Türkiye arıcılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri geniş perspektifte ele alınmış ve on dokuz konu başlığı altında tespitler yapılarak çözümü konusunda birliktelik oluşturulmuştur.

40 binin üzerinde üyesi bulunan TAB, arı yetiştiricilerinin ve sektörün sorunlarının çözümü noktasında her türlü çabayı göstermektedir. Son 2 yılda yapılan yeni uygulamalarda ortak akıl toplantısında alınan kararların temel olduğu belirtilmelidir. Bu kararlar doğrultusunda ülke arıcılığı ve sorunlarının çözümü için arıcılığın sorunları her kuruma aktarılmıştır. Ortak Akıl Grubu Toplantısı sonrası süreçte yapılan girişimler aşağıda yer almaktadır.

Bal Veren Bitkiler

Çevre ve Orman Bakanlığı, TAB, Hacettepe Üniversitesi Arı Ürünleri Araştırma Merkezi işbirliği ile arıcılık ve orman ilişkisinin geliştirilmesi kapsamında ortak akıl grubu toplantılarında alınan kararlar çerçevesinde çalışmalar yapılmış ve aşağıdaki protokol hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

- a) Orman alanlarına arılar için su göletleri yapılması.
- b) Yangın şeritlerine ve orman yollarına ballı ve yangına dayanıklı bitkilerin dikilmesi.
- c) Bal ormanları kurulması. (22 adet bal ormanından ilki 8 Mayıs 2010 tarihinde Çevre ve Orman Bakanı'nın katılımıyla Afyon'un Şuhut ilçesi Ağzıkara göleti etrafında kurulmuştur.
- d) Balsıralı kızılçam alanları korumaya alınmıştır.
- e) Bal ormanı alanlarında arıların koyacakları yerlerin açılması sağlanmıştır.
- f) Orman alanlarında konaklayan arıcıdan herhangi bir ücret alınmaması.
- g) Gerektiğinde ormanlık alanlarda üretilen balların tesciline yardımcı olunması ile Türk balının rekabet şansı artırılması.
- h) Muğla çam balı arı eko tipinin korunması ve ıslahına destek olunması.

Ziraat Bankası Tarımsal Krediler (Arıcılık Kredileri)

Tarımda kullandırılan arıcılık yatırım kredilerinin yıllık faiz oranlarının % 13 den % 6,5 düşürülmesi sağlanmıştır.

Birlik üyeleri için arıcılara girdi alımında kullanılmak üzere 6 ay ödemesiz ve faizsiz BAŞAK KART çıkartılmıştır.

2010 yılında ise; işletme ve yatırım kredileri yıllık faiz oranı % 6.50'a indirilmiş, ayrıca işletme kredilerinin ödeme süresi 2 yıla çıkartılmıştır.

Arı yetiştiricilerine iki kefile 10 bin TL'lik ipoteksiz kredi verilebilmesi kolaylığı getirilmiştir. Diğer taraftan arıcılıkta kullanılan tüm alet ve malzemeler beş yıllık yatırım

kredileri içine konarak uygulamaya açılmıştır. Hasat kredisi, araç kredisi, yatırım kredisi, Başakkart vb. gibi kredi kullanımında çeşitli kolaylıklar sağlanmıştır.

Desteklemeler

Tarım ve Köyışleri Bakanlığı tarafından yürütölen, kırsal kalkınma projeleri kapsamına arıcılık malzemeleri, makina ekipman yatırımları, bal paketleme, petek, polen kurutma vb. yatırımların % 50 hibe kapsamına alınması sağlanmıştır. Aktif arılı kovana verilen destek 2008 yılında 4,5 TL, 2009 6 TL'dır. 2010 yılında da 6 TL olan doğrudan desteğin yetersizliği ile ilgili girişimlerden henüz sonuç alınamamıştır.

Gezginci Arıcılık

Arıcılığın lokomotifi konumundaki gezginci arıcıların sorunlarına çözüm bulma yolundaki girişimlerin 2010 yılı içinde sonuçlanması amaçlanmaktadır. Gezginci arıcıların en önemli sorunları konaklama ve arı sağlık raporlarının düzenlenmesidir.

Arıcılık ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı tarafından 21 Mayıs 2010 tarihinde 81 il valiliğine Arıcılık Genelgesi gönderilmiştir. Genelge, kaymakamlıklara ve il/ilçe tarım müdürlüklerine ulaştırılmıştır.

BU Genelge'ye Arıcılık Yönetmeliği'nin 5. maddesi gereğince arıcılardan konaklama ücreti dâhil hiçbir ücret talep edilmemesine yönelik bir madde konulmuştur.

Sonuç olarak, istihdam sağlanması, kovan sayısı, bal ve diğer arı ürünleri (balmumu, polen, arı sütü, propolis ve arı zehiri) üretimi yapan arıcılar için çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

Arıcılık sektöründe dünyanın sayılı ölkeleri arasında yer alan Türkiye'de, arıcılık faaliyetlerinin geliştirilmesi ve desteklenmesi kapsamındaki faaliyetler aynı zamanda bitki tozlaşması (polinasyon) katkısı ile bitkisel üretimde üretim ve kalite artışı sağlayarak ulusal ekonomiye önemli katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, ilgili birimlerin polinasyon konusunda talimatlandırılması sağlanmıştır.

2010 yılı sonu itibariyle, veteriner sağlık raporlarının sezonluk veya 4–6 aylık sürelerde verilmesi, gezginci olarak gidilen yerde vize edilmesi gibi konuların daha sonra düzenlenecek Veteriner Çerçeve Kanunu'nda ele alınacağı ifade edilmiştir. Halen, bu kanunun çıkması beklenmektedir.

Kaçak Arı Ürünleri-Sahte Bal

Türkiye'ye sınırlardan kaçak yollarla ya da kuş yemi diye giren arı ürünleri arıcılığa vurulan en büyük darbedir. Ülke arıcılığının gelişmesini engellemektedir. Kaçak ballardan sektörün zarar görmesi ve onarılmayacak şekilde etkilenmesi sözkonusudur. Piyasada bulunan sahte ballar gerçek balın değerini düşürdüğü gibi, tüketicilerin bala olan güvenlerini de azaltmaktadır.

3 Şubat 2010 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarı başkanlığında üst düzey bir toplantı yapılmış, Bal Tebliği, Alkolsüz İçecekler Tebliği, Etiketleme Tebliği'nin yeniden düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

Kaçak balın kullanımını önlemek üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı nezdinde yapılan girişimler ve ekip çalışmaları sonuç vermeye başlamıştır. Bu kapsamda, otellere yapılan denetimler sonucu otel balı tanımlı glikozlu ürünün satışı engellenmiştir.

Arıcılık Girdileri (Temel Petek)

Doğal bal üretmek arı yetiştiricilerinin sorumluluk anlayışının ve işlerine olan bağlılıklarının gereğidir. Bu amaç doğrultusunda TAB bir çok etkinliğe destek olmakta ve çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Ancak doğal ürün için doğal girdi konusunda bugüne kadar birlik dışında yer alan paydaşlardan yeterli yardım ve çaba görülmemiştir. Özellikle petek üretiminde yaşanan olumsuzlukların bedelini arı yetiştiricilerine bağlamamak gerekir. Bu noktadan hareketle bütün petek üretim tesislerinin sterilizasyonlarının oluşturulması gerekmektedir. Petek üretiminde sterilize sistemi olmayan kuruluşların petek işlemleri engellenecek ve kuruluş bazında şikâyet edilecektir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 2010/02 sayılı genelgesinde petek üretim işletmeleri denetimlerinin başladığı bildirilmektedir.

Damızlık

Bal arılarındaki zengin genetik çeşitlilik nedeniyle Türkiye, bal arıları açısından bir gen merkezi konumundadır. Bu zenginlik, *Apis mellifera*'nın ırk ve çeşitli ekotiplerini içermektedir. Bu ekotipler; Anadolu, Kafkas, Karadeniz, Muğla, Trakya ve Güney Anadolu'dur. Türkiye Bal Arılarının Gen Kaynaklarını Koruma ve Islahı Projesi hazırlanmış olup Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın ilgili birimlerine sunulmuştur.

Kurumsal Yapı

TAB olarak kurumsallaşmaya önem verilmektedir. Tüm il birliklerinin idari ve mali olarak işlevlerinin etkin olmasını istenmektedir. Bu doğrultuda ilgili kurumlardan ve Bakanlıklardan yeterli destek alınarak eğitimler gerçekleştirilmektedir. Arı Kayıt Sistemi (AKS) ile Türkiye de üretilen tüm arı ürünlerinin kayıt altına alınması ve haksız rekabetin engellenmesi için çalışmalar planlanmıştır.

Polinasyon

TAB'ın kuruluşundan bugüne her platformda tarım alanları ve bitkiler için arının önemi vurgulanmaktadır. Bitki tozlaşmasında arıların önemi ve arı yetiştiricilerine polinasyon desteği konusunda sonuç alıncaya kadar tanıtım ve savunma faaliyetlerine devam edilmesi planlanmaktadır.

Pazarlama

Arıcılıkta en önemli sorunlardan biri de pazarlamadır. Örgütlenmedeki sorunlar nedeniyle arı ürünlerinin değerinde satılamaması ve pazarlanamaması en önemli sorunların başında gelmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar;

- ❖ 2 Temmuz 2009 tarihinde, 2009 yılında üreticiye 1kg balın maliyeti çıkartılmış ve 6.30 TL / kg olarak il birliklerine duyurulmuştur. Üreticilerin bu fiyatın altında bal satmamaları konusunda açıklamalarda bulunulmuştur. Bu balların market fiyatları 12–30 TL arasında değişmektedir.
- ❖ Doğrudan satış kanalı ile tüketiciye daha ucuz ürün sunulması hedeflenmektedir.
- ❖ Bal paketleyici derneklerinin temsilcileri ile bir araya gelinerek çözüm için bazı çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, Muğla'da ve Ankara'da iki toplantı düzenlenmiş olup bal fiyatının belirlenmesinde TAB'ın sürece müdahil olması konusunda ilgili sektör temsilcilerinden tavsiyeler alınmıştır.
- ❖ Görsel ve yazılı basın kullanılarak konunun önemi ve hassasiyetinin kamuoyunun bilgisine sunulması konusunda da çalışmalar yapılmıştır. Bu noktada, Eylül, Ekim ve Kasım 2009'da haftada bir olmak üzere konunun medyada yer alması sağlanmıştır.
- ❖ TAB, Muğla'da bir üretici eylemi gerçekleştirmiştir. Eylemde, bal fiyatlarındaki düşüşün nedenleri, sektör içindeki kuruluşların bu konudaki sorumluluk payları, arıcı, merkez birliği ve il birlikleri olarak neler yapılabileceği kamuoyuna açıklanmıştır. Eylem de ayrıca ballar tüketici ile buluşturulmuştur.
- ❖ TAB balı üretenlerin temsilcisi olduğu gibi bu ürünü işleyen ve pazarlayan olmayı ve böylelikle piyasayı üretici lehine düzenlemeyi hedeflemektedir. Böylece üretici ve tüketici arasındaki araçlar en aza indirilmiş olacaktır. Her il ürettiği balı marka yapıp TAB markası ile yurt içi ve yurt dışı pazarlara sunmayı hedeflemektedir.

Gelişmiş ülkelerde arı ürünleri tüketimi oldukça fazladır. Bal dış alımına baktığımızda Japonya 60 bin, Almanya 94 bin, ABD 105 bin ton dış alım yapmaktadırlar. Bu rakamlar, çok zor şartlarda üretilen balın ihraç edilebileceğini bize göstermektedir. Bu amaçla, yirmi iki il birliğinde markalama çalışması ve ulusal pazarda **bal evleri projesi** başlatılmıştır.

Arıcılık Yasası

Tüm sorunların merkezinde Türkiye tarımının sigortası konumundaki arıcılığın günü birlik politikalarla yönetilmesi bulunmaktadır. Konunun önemi TBMM'deki partilere

anlatılmış, ayrıca Tarım Komisyonu Başkanı ile de görüşülmüştür. Görüşmelerden olumlu sonuçlar alınması üzerine Arıcılık Yasası taslağı üzerinde çalışma başlatılmıştır.

TAB Faaliyetleri ve Değerlendirme

TAB faaliyetleri hakkında;

- Mevzuat konusunda yoğun faaliyet yürüttüğünü,
- Arı hastalıkları ve sağlığı ile ilgili çalışmalar yapıldığını,
- Finansman kolaylıkları konusunda olumlu gelişmeler görüldüğünü,
- Uluslararası ilişkilerde girişimlerin başlatıldığını,
- Doğa koruma ile ilgili çalışmaların başlatıldığını,
- Örgütlenmede ileri adımların atıldığını ancak kurumsallaşmada daha gidilecek yolun olduğunu,
- Eğitimle ilgili çok fikir olduğu, ancak bunların çok azının uygulanabildiğini,
- Arı ıslahı konusunda bir proje yürütüldüğü, ancak bu alanda uygulamanın zayıf olduğunu,
- TAB'ın faaliyetlerinin en az olduğu alanların kamunun katkısının beklendiği alanlar olduğunu,
- Sektördeki örgütsel bölünmenin kamuoyu nezdinde güçsüzlüğe neden olduğunu,
- Arı sağlığı konusunda önemli çalışmaların bulunduğunu,
- Apimondia'da (Dünya Arıcılar Örgütü) etkili çalışmaların yapıldığını,
- Üreticilere yönelik seminerlerin yetersiz olduğunu,
- Ortak bir eğitim içeriğinin ve programının bulunmadığını,
- Eğitimin arıcı-eğitici-tüketici-çocuk ekseninde bütünlük olarak ele alınması gerektiğini,
- Sektörün tüm paydaşları bütünlük olarak dikkate alan bütünlük politikalara ihtiyaç duyduğunu,
- İl Birlikleri'nin TAB dışında bazen bağımsız ve takdir edilmesi gereken faaliyetleri olduğunu,
- İlaç kalıntıları konusunda bir rehber kitabın yayınlanması gerektiğini,
- Borsa kotasyonunun kurulması gerektiğini,
- Sanayici ve üretici birliklerinin işbirliği yapması gerektiğini,
- Organik ürüne giderek artan bir eğilim olduğunu,
- İzlenebilirlikle ilgili yeni projelere ve uygulamalara ihtiyaç duyulduğunu,
- Sektörle ilgili bütünlük bir analizin bulunmadığını söyleyebiliriz.

Örgütsel Analiz

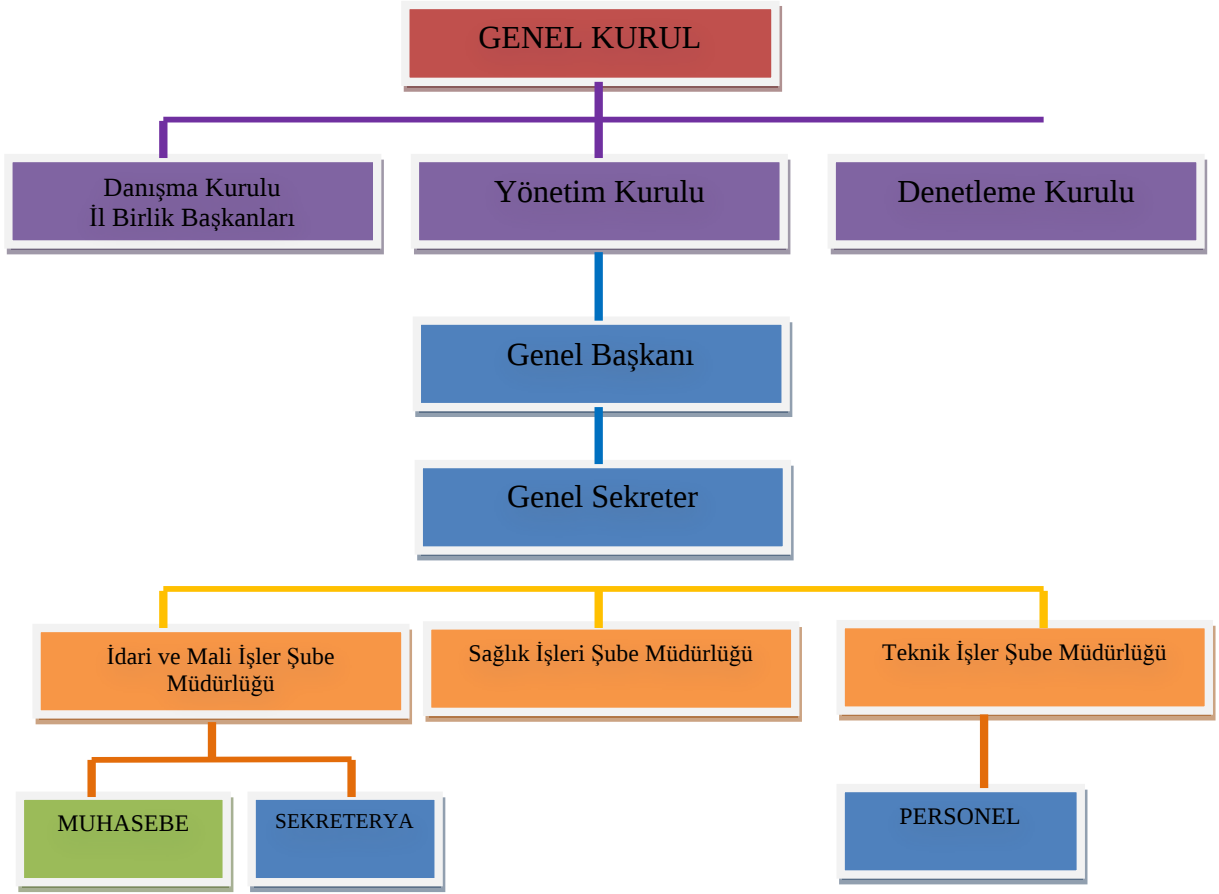
Kuruluşun organizasyon ve finansal yapısı hakkında bilgi

TAB'ın genel kurul, yönetim kurulu ve denetleme kurulu mevcuttur. Ayrıca profesyonel olarak 4 elemanı bulunmaktadır.

Paydaş Analizi

DIŞ PAYDAŞLAR	ÖNCELİĞİ	İÇ PAYDAŞLAR	ÖNCELİĞİ
Tarım ve Köyşleri Bakanlığı	1	TAB Yönetim Kurulu	1
TEDGEM	1	TAB Denetim Kurulu	1
TAGEM	1	Üreticiler/Yetiştiriciler	1
TÜGEM	1	TAB Personeli	1
KORGEM	1	İl Birlikleri Yönetimi	1
Çevre ve Orman Bakanlığı	1	İl Birlikleri Personeli	1
Orman Genel Müdürlüğü	1		
Dış Ticaret Müsteşarlığı	2		
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Dest.Kurumu	1		
Kültür ve Turizm Bakanlığı	1		
Bal Paketleyicileri	1		
Nakliyeciler	1		
Valilikler	1		
Kaymakamlıklar	1		
Tüketiciler	1		
Ambalaj Sektörü	1		
Dolum ve Paketleyiciler	1		
Reklam Sektörü	1		
Tedarikçiler	1		
Arıcılık malzemesi üreticileri	1		
Temel Petek Üreticileri	1		
Tüketiciler	1		
Sigortacılar	1		
Analiz Laboratuvarları	1		
Üniversiteler	2		
Arıcılık Meslek Yüksek Okulu	2		
Ziraat Bankası	2		
Çiftçiler/Köylüler	2		
Jandarma	2		
Alo Gıda	2		

T Ü R K İ Y E A R I Y E T İ Ŗ İ T İ R İ C İ L E R İ B İ R L İ Ė İ Ö R Ė Ü T L E N M E Ŗ E M A S I

TAB'ın döner sermayesi ve üyelerinin çeşitli girişimleri sonucu elde ettiği geliri de bulunmaktadır. Ayrıca, TAB zaman zaman merkezi yönetimin teşvik, kredi ve hibelerinden de yararlanmaktadır.

TAB periyodik bir yayına sahip değildir. Ancak bu yönde bir girişimi olduğu, "Teknik Arıcılık" adı altında bir dergi çıkarmak isteği de vurgulanmalıdır. Bununla birlikte, TAB düzenli olarak iki yılda bir yapılan ve dünyadaki bütün arıcı örgütlerinin katıldığı Apimondia Dünya Arıcılık Kongresi'ne katılım sağlamaktadır. Ayrıca gerek basın gerekse ilgili kamu, özel sektör ve üniversitelerin arıcılık konusunda görüş taleplerine katılmakta ve çeşitli organizasyonlara davet edilmektedir.

Güçlü Zayıf Fırsat Tehdit Analizi (SWOT)

Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
1. Türkiye arıcılığını temsil eden en büyük ve en geniş örgüt olması 2. Arı yetiştiricilerinin tabandan gelen örgütlenme talebi 3. Örgütün 79 ilde ve 40 binin üzerinde üyeye sahip olarak yaygın bir şekilde örgütlenmesi 4. İl birlikleri ile iletişim ve bilgi paylaşımı 5. İsminin önünde "Türkiye" ifadesi olması 6. Arı Kayıt Sistemi'ni kurmuş olması 7. Yönetim Kurulu'nun uyumlu çalışması 8. Üniversitelerle işbirliği çalışmaları 9. Lobicilik kapasitesinin yüksek olması 10. Arıcılara toplu mesaj göndermek gibi iletişim kurabilme gücü 11. Bakanlık üzerinde arı yetiştiriciliği ile ilgili söz sahibi olması 12. Ülke arıcılığına yön verme gücü 13. Yeniliklere açık olması 14. Eğitime önem vermesi 15. Kanunla kurulduğu için gücünü yasadan alması 16. Üyelerinin tamamının aktif bir bal ve bal ürünleri üreticisi olmasından dolayı üretimden kaynaklanan gücü olması 17. Bakanlık çatısı altında bulunması 18. Topluma güven vermesi 19. Toplanan balların yönetilmesi ve yönlendirilmesi 20. Polinasyonu geliştirme gücü	1. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile ilişkilerinin zayıf olması 2. TAB'ın bütçesinin yetersizliği 3. Kurumsallaşma eksikliği 4. Örgütlenmesini tamamlayamamış olması 5. Basın yayında tanıtım yetersizliği 6. Ana sözleşmenin örgüt dışında Bakanlık tarafından belirlenmesi 7. Bakanlığa olan bağımlılığı 8. Kadro, bina, araç v.b. altyapı eksikliği 9. İl birlikleri üzerinde yaptırım gücünün olmaması 10. Birlik üyelerinin ürettiği ürünleri kontrol altına almaması, 11. TAB sanayici işbirliğinin zayıf olması 12. Arıcılık içi ve dışında bulunan başka birliklerle diyalog zayıflığı 13. Bürokrasi ile müzakerelerde zayıflık 14. Kurum kültürünün zayıflığı 15. Üyelerin sektörel anlamda bilinçsizliği 16. Lobicilik konusunda zayıflık 17. Merkez Birliği'nin birlik başkanlarının kapasitesinden yeterince yararlanamaması 18. Ulusal ve uluslar arası tanıtım eksikliği 19. Pazarlama altyapısının oluşturulamaması 20. Uluslararası ilişkilerde zayıflık 21. Üretimde kaliteyi sağlayamama 22. Üyelerin eğitim eksikliği 23. İyi bir zaman yönetimi olmaması 24. İl birliklerinden brifing alma kültürünün olmaması 25. TAB'ın öncelikli alanları belirlememesinden dolayı planlamada yetersiz kalması 26. Zirai mücadele planında yetersiz olması 27. Gezgin arıların konaklama sorunlarının çözümünde yetersiz kalınması 28. Yönetim/örgütlenme/eğitim/zirai

21. Bilişim altyapısının varlığı 22. Üyelerin üretime dönük kullanacağı ürünlere aracılık yapması 23. Devlet desteğini örgütlenmeyi güçlendirmek adına kullanması 24. Bürokratik işlerde inatçı ve ısrarcı olması 25. Birlik yönetiminin demokratik bir süreç sonunda göreve gelmesi 26. Birlikler arası koordinasyon sağlaması	mücadele konusunda eğitim modellerinin bulunmaması 29. Tanıtım çalışmalarında hedef kitle yelpazesinin genişletilmemesi 30. TAB'ın veri tabanının kamuya açılmaması 31. Standart alet ve ekipman desteğinin üyelere sağlanması konusunda savunu eksikliği
Fırsatlar	Tehditler
1. Kırsal kalkınmada girişimlere %50 karşılıksız destek sağlanması 2. Sosyal Destek Projesi kapsamında fonların varlığı (SODES desteği) 3. GAP kapsamında %70 hibe desteğinin varlığı 4. Kalkınma Ajansları proje desteği 5. Ziraat Bankası kredileri faizlerinin düşüklüğü 6. Endüstriyel bitkilerin üretim alanlarının çoğalması 7. Bal ithalatının yasaklanması 8. Başbakanlık Tanıtma Fonu'ndan destek alma olasılığı 9. Apimondia'ya katılım için kamudan destek alınması 10. Apimondia'da aktif üye olunması 11. Üniversitelerde yapılan aracılıkla ilgili tez çalışmaları 12. Birliklerin veri tabanını kontrol ederek üretimi yönlendirilmesi 13. Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği'nin uluslararası konferans düzenlemesi 14. Orman alanlarında arıcıların konaklamalarının kolaylaştırılması 15. Hükümet programlarında	1. Doğa olayları/iklim değişikliği 2. Medyada aracılık ve arı ürünleriyle ilgili olumsuz haberler 3. Piyasada bal pazarlama konusunda tekelleşme 4. Gezginci arıcılar için konaklama, TAB ve üyeler konusunda yasal düzenlemelerin yetersizliği 5. Bal pazarlama konusunda aracılardan varlığı 6. Üniversitelerin bağımsız olarak yaptığı saha çalışmalarında TAB'ın raporlar ve yayınlar konusunda haberdar olmaması 7. Devletin aracılık sektörünü sadece bal üretimi ile değerlendiriliyor olması 8. Arıcılığın ülke ekonomisine diğer katkıların değerlendirilmemesi 9. Kamunun meslek örgütlerini bir taraf olarak kabullenmemesi 10. Ürünü dikkate alan bir örgütlenme modeline yönelik teşkilatlanma yasına sahip olmama ve mevzuatın AB ile çelişmesi 11. Hileli ve standart dışı arı ürünlerinin satışı 12. Bal fiyatlarında istikrarsızlık 13. Kamunun Birliğe yetki devrinde direnmesi 14. TAB ile ilgili mevzuatının TAB dışında hazırlanması 15. Desteklemede standart olmaması 16. Destekleme imkanları sağlanırken

arıcılığın yer alması 16. Türkiye’de arıcılık ile ilgili uluslar arası projeler yapılması 17. Uluslararası tanıtımda söz sahibi olunması 18. Flora zenginliği 19. Arı ürünlerinin toplum sağlığı üzerindeki yararlı etkileri 20. Doğal bal ürünleri tüketimindeki artış/doğal ürünlere ilginin artması 21. Üye sayısının ulusal ölçekte yaygınlığı 22. Koloni sayısı ve genetik çeşitlilik açısından dünyada ikinci sırada yer alması 23. Bal evleripazarlama modelini bankaların desteklemesi 24. Bakanlığın organik üretimle ilgili diğer birliklerle aldığı kararlarda artış olması 25. TAB tabanının geniş olduğu illerde arıcı milletvekili çıkarma imkanı	arıcılardan çok fazla belge istenmesi 17. Arıcılıkta teknoloji ve bilgi yetersizliği 18. İl valiliklerinin arıcılık mevzuatını farklı uygulaması 19. İl birliklerinin TAB’ı ciddiye almaması, 20. İl birliklerinde teknik eleman istihdam edilmemesi 21. Dezenfeksiyon, arı kökeni, arı nakil sistemi, konaklama gibi belgelerde farklı uygulamalar 22. Bakanlığın arıcıları ‘Bal Üreticileri’ adı altında farklı bir birlik olarak da örgütlemesi 23. Arı ürünleri tüketimi konusunda tüketici bilinci yetersizliği 24. Hükümetin kavanozlu ve yabancı markalı bal ithalatına izin verme riski 25. Hakiki balın kolayca anlaşılamamasından dolayı sahte balların piyasada çoğalması 26. Gezginci arıcıların konaklamalarında muhtarların izin vermemesi veya bunun karşılığında para istemeleri 27. Altyapı ve ulaşım nedeniyle gezginci arıcıların yaylalara çıkamaması 28. Bürokrasinin birlikler üzerindeki önyargısı 29. Ulusal market zincirlerinin bal satışında çıkardıkları engeller; ucuz bal, geç geri ödeme.
--	--

GELECEĞE YÖNELİK

Misyonumuz

Ülkemizde arıcılığın sürdürülebilirliği, verimliliğin artırılması, yerel kalkınmada ve istihdamda arıcılığın bir araç olarak kullanılması, arı yetiştiricilerinin sosyo- ekonomik konumlarının güçlendirilmesi, ülkemiz arıcılığının yurt içinde ve dışında tanıtımı ve doğal arı ürünlerinin üreticiden tüketiciye yeterli miktar ve fiyatla ulaştırılmasının sağlanmasıdır.

Vizyonumuz

Sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde Türkiye arıcılığını dünyada saygın ve söz sahibi bir konuma taşımak, doğal arı ürünlerini halkla bütünleştiren yenilikçi ve güçlü bir meslek örgütü olmaktır.

Temel Değerlerimiz

Kurumsal bağımsızlık; Birlik, kurumsal olarak herhangi bir kurum ya da şahısla ancak işbirliğinde bulunur ve işbirliğinde kurumsal bağımsızlığını gözetir.

Bilimsellik; Birlik, bütün çalışmalarında bilimsel yaklaşımı temel rehber olarak kabul eder. Çalışmalarının nesnel ve bilimsel temelli olması için azami düzeyde gayret sarfeder.

Açıklık ve saydamlık; Birlik, çalışmalarında açık ve saydam olur. Çalışmalarını ilgili kurum, kuruluş ve kişilerce paylaşmaya özen gösterir.

Özgünlük; Birlik, sürdürülebilir kalkınmanın kurumsallaşmasında özgün ve yenilikçi bir tutum sergilemeye azami özen gösterir.

Verimlilik; Birlik, çalışmalarında verimliliğe azami önemi verir ve bütün kaynaklarını bu yönde kullanır.

Demokratiklik; Birlik, tüm çalışmalarını ve örgüt içi ilişkilerini demokratik temelde yürütür.

İşbölümü, işbirliği, dayanışma ve katılımcılık; Birlik, tüm ilişkileri ve çalışmalarında iş birliği ve dayanışmaya açık olur ve bütün çalışmalarını *katılımcı* bir şekilde yürütür.

Tarafsızlık; Birlik, tarafsızlığını yaptığı tüm iş ve işlemlerde özenle korur.

Güvenirlilik; Birlik, iş birliği yaptığı kurum ve kuruluşlarla karşılıklı güveni esas alır. Bu güveni geliştirecek, ilerletecek çalışmalara önem ve öncelik verir.

Hesap verebilirlik; Birlik kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerde hem mali hem de içerik bakımından başta üyeleri olmak üzere ilgili kişi ve kurumlara hesap verir.

Paylaşıcılık; Birlik, sahip olduğu bilgi, deneyim ve diğer kaynakları üyeleriyle paylaşır.

Bilgilendirme; Birlik, yürüttüğü iş ve işlemlerle ilgili olarak üyelerini ve kamuoyunu düzenli olarak bilgilendirmeyi esas alır.

TEMALAR, STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER

1. Mevzuat

1. Stratejik Amaç: Arıcılık mevzuatı ile ilgili düzenlemelere TAB'ın etkin bir şekilde katılmasını sağlamak.

1.1 Stratejik Hedef: Plan dönemi sonuna kadar gezginci arıcılar için konaklama alanlarının koloni kapasiteleriyle birlikte belirlenmesi için kamu kurumları ve üniversitelerle çalışmalar yapmak, 2015 yılına kadar Türkiye ölçeğinde konaklama haritasını çıkarmak ve uygulanmasını sağlamak.

Gösterge: Konaklama haritası.

1.2 Stratejik Hedef: 2012 yılı sonuna kadar arıcılık sektöründe destekleme ödemelerinin ürün zenginliği, kalitesi ve verimliliğini artıracak şekilde uygulanması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmasını sağlamak ve bunu uygulamak.

Gösterge: Desteklemeler konusunda hazırlanan yeni yasal düzenlemeler.

1.3 Stratejik Hedef: Teknik, sağlık, destek ve hibe kredilerinin uygulanmasındaki yasal düzensizliklerin 2011 yılı sonuna kadar giderilmesini sağlamak ve uygulamak.

Gösterge: Krediler konusunda arıcılar lehine hazırlanan düzenlemeler.

1.4 Stratejik Hedef: Birlik tüzüğü'nün ihtiyaçlar dikkate alınarak hazırlanması için 2011 yılı sonuna kadar kamu kuruluşlarıyla yakın işbirliği içinde çalışmak.

Gösterge: Yeni birlik tüzüğü taslağı

2. Arı Islahı

2. Stratejik Amaç: Arı ıslah çalışmalarını başlatmak ve sürdürmek.

Stratejik Hedef: 2011 yılından başlayarak 2015 yılı sonuna kadar Türkiye'de farklı arı ırklarını en az 3 bölgede, üniversiteler ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile işbirliği yapılarak projeler kapsamında gen kaynaklarının korunması ve arı ırkları ıslah çalışmalarının başlatılması ve sürdürülebilir hale getirilmesini sağlamak

Gösterge: Gen kaynaklarının korunması ve arı ırkları ıslahı ile ilgili izolasyonlu alanların tahsisi.

Gösterge: Kamu, üniversite ve özel sektör işbirliği ile hazırlanmış ve uygulanmış en az 3 proje.

3. Arı Sağlığı

3. Stratejik Amaç: Arı sağlığı ile ilgili kapsamlı çalışmalar yapmak

- 3.1. Stratejik Hedef:** 2012 yılında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve üniversitelerle arı sağlığını izleme programı oluşturmak.

Gösterge: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve üniversitelerle işbirliği içinde arı sağlığı amacıyla hazırlanmış ve kullanılmakta olan bir izleme programı.

- 3.2 Stratejik Hedef:** Tarımsal ilaçlamaların ürün deseni dikkate alınarak toplu yapılması için 2015 yılı sonuna kadar yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi için ilgili bakanlıklarla çalışarak yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak.

Gösterge: Ulusal düzeyde tarımsal ilaçlamanın arıcılık faaliyetlerini dikkate alarak gerçekleştirilmesini sağlayan yasal düzenlemeler.

- 3.3. Stratejik Hedef:** Hazır peteklerin mikrobiyolojik açıdan da denetlenebilmesi için mevzuat çalışmalarını 2013 yılı sonuna kadar yapmak.

Gösterge: Hazır peteklerin mikrobiyolojik açıdan da denetlenmesi için yasal düzenleme çalışmaları.

- 3.4. Stratejik Hedef:** 2011–2015 yıllarında tarımsal ilaçlama zamanlarının belirlenmesinde kurumlarla birlikte çalışmak ve bu zamanlamanın ilgili taraflara duyurulmasında destek olmak.

Gösterge: Tarımsal ilaçlamanın zamanlamasına yönelik ilgili taraflara yapılan duyurular ve bilgilendirmeler.

4. Arı Girdileri

4. Stratejik Amaç: Arıcılık sektör girdilerinde AB standartlarına uyumu sağlamak

- 4.1 Stratejik Hedef:** 2012 yılı sonuna kadar arıcılık sektör girdilerinde AB standartlarının ülke koşullarına uyarlanması için yol haritasının çıkarılması.

Gösterge: Arıcılık sektör girdilerinin AB standartlarına kavuşturulması için bir yol haritası.

- 4.2 **Stratejik Hedef:** 2015 yılı sonuna kadar arıcılık sektör girdilerinin AB standartlarına uyumu için başta bakanlık yetkilileri olmak üzere, tedarikçiler ve arı yetiştiricilerinin kapasitelerini geliştirmek.

Gösterge: Arı girdilerinde AB standartlarını sağlamak için kapasite geliştirmeye yönelik faaliyet ve kapasitesi geliştirilen paydaş listesi.

5. Arı Ürünleri

5. Stratejik Amaç: Arı ürünlerinde AB standartlarını sağlamak

- 5.1 **Stratejik Hedef:** 2012 yılı sonuna kadar arı ürünlerinde AB standartlarının ülke koşullarına uyarlanması için yol haritasının çıkarılması.

Gösterge: Arı ürünlerinin AB standartlarına kavuşturulması için bir yol haritası.

- 5.2 **Stratejik Hedef:** 2015 yılı sonuna kadar arı ürünlerinin AB standartlarına uyumu için başta bakanlık yetkilileri olmak üzere, arı ürünleri pazarlayıcılar ve yetiştiricilerinin kapasitelerini geliştirmek.

Gösterge: Arı ürünlerinde AB standartlarını sağlamak için kapasite geliştirmeye yönelik faaliyetler ve kapasitesi geliştirilen paydaş listesi.

6. Pazarlama

6. Stratejik Amaç: Pazarlama konusunda kurumsal kapasiteyi artırmak.

Stratejik Hedef: 2013 yılı sonuna kadar il birliklerinin arı ürünlerinin pazarlanmasında aracılık yapması kapsamında kapasitelerini geliştirmek.

Gösterge: Kapasitesi geliştirilmiş il birliklerinin sayısı.

7. Finansman

7. Stratejik Amaç: TAB'ın finansal /mali kaynaklarını geliştirmek

- 7.1 **Stratejik Hedef:** 2015 yılı sonuna kadar başta projelerden elde edilecek kaynaklar olmak üzere TAB bütçesini her yıl %25 artırmak.

Gösterge: TAB Bütçesi'nde her yıl %25'lik artış.

- 7.2 **Stratejik Hedef:** Her yıl fon yaratmak amacıyla en az iki faaliyet düzenleyerek TAB bütçesinin geliştirilmesi.

Gösterge: Her yıl en az iki faaliyetle bütçede gerçekleştirilen artış.

8. Destekleme

8. Stratejik Amaç: Arıcılık sektöründeki destekleme politikalarını çeşitlendirmek ve uygulamaya geçirilmesini sağlamak

8.1 Stratejik Hedef: 2013 yılına kadar kamudan arı yetiştiricilerine yönelik polinasyon için doğrudan desteği sağlamak

Gösterge: Polinasyon için arı yetiştiricilerine verilen destek miktarı.

8.2 Stratejik Hedef: Arı ürünlerinin kalitesini yükseltmek amacıyla farklı destekleme modellerini ortaya koymak ve bu modellerden en az ikisini uygulamaya geçirmek.

Gösterge: Uygulamaya konulan model sayısı.

9. Tanıtım ve savunı

9. Stratejik Amaç: TAB'ın tanıtım ve savunı kapasitesini geliştirmek

9.1 Stratejik Hedef: 2012 yılı içinde TAB bünyesinde uluslararası ilişkiler kapsamında bir sorumlu ataması yapmak

Gösterge: TAB bünyesinde uluslararası ilişkiler kapsamında yapılan görevlendirme.

9.2 Stratejik Hedef: Arıcılık sektörü kapsamında bir tanıtım grubu oluşturmak.

Gösterge: Arıcılık sektörüne yönelik oluşturulan bir tanıtım grubu.

9.3 Stratejik Hedef: 5 yıl içinde yılda en az bir kez olmak üzere yurt içi ve yurt dışı tanıtım faaliyetleri

Gösterge: Her yıl en az bir kez yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen bir tanıtım etkinliği.

9.4 Stratejik Hedef: Uluslararası ilişkiler kapsamında yılda en az bir kez uluslararası toplantılara katılım.

Gösterge: Her yıl en az bir kez uluslararası ilişkiler kapsamında katılım sağlanan toplantı sayısı.

9.5 Stratejik Hedef: 4. Türkiye Arıcılık Kongresini 2012 yılında düzenlemesi

Gösterge: 2012 Yılında 4. Türkiye Arıcılık Kongresinin düzenlenmesi

9.6 Stratejik Hedef: Apimondia 2015 (Dünya Arıcılık Kongresinin Türkiye’de yapılması

Gösterge: 2015 yılında Düzenlenecek olan Apimondia (Dünya Arıcılık Kongresi) kongresinin Türkiyede yapılması için yapılacak olan Apimondia kongresinde karar alınması

10. Gezginci Arıcılık

10. Stratejik Amaç: Gezginci arıcılar için arı ürünleri verimi ve kalitesini artırmak

10.1 Stratejik Hedef: 2012 yılına kadar gezginci arıcılar için veri tabanı oluşturmak ve veri tabanını sektörün kullanımına açmak.

Gösterge: Sektör tarafından kullanılan gezginci arıcılar veri tabanı.

10.2 Stratejik Hedef: 2015 yılı sonuna kadar gezginci arıcılığı kısıtlayan hususları ortadan kaldırmak için yasal çerçevenin hazırlanmasını sağlamak

Gösterge: Gezginci arıcılığı kısıtlayan hususları ortadan kaldırmak için hazırlanan yasal çerçeve.

10.3. Stratejik Hedef: 2015 yılı sonuna kadar mevcut arıcılık alet ve ekipmanlarının revizyona tabi tutmak amacıyla kamu kuruluşları düzeyinde girişimlerde bulunmak.

Gösterge: Hükümet düzeyinde mevcut arıcılık alet ve ekipmanlarının revizyonu için yapılan girişimler.

11. Örgütlenme & Kurumsallaşma

11. Stratejik Amaç: TAB’ın örgütlenme ve kurumsallaşma sürecini güçlendirmek.

11.1 Stratejik Hedef: Arı yetiştiricileri veri tabanını 2015 yılına kadar tamamlamak.

Gösterge: Arı yetiştiricilerine yönelik etkin bir veri tabanı.

11.2 Stratejik Hedef: Arı yetiştiricilerinin sosyo-ekonomik ve kültürel özelliklerini belirleyecek bir araştırmayı 2013 yılı sonuna kadar gerçekleştirmek.

Gösterge: Arı yetiştiricilerinin sosyo-ekonomik yapılarını ortaya koyan rapor.

11.3 Stratejik Hedef: 2015 yılına kadar TAB'ın idari, mali ve teknik konularda merkez işlemlerinin etkinliğini üç kat artırmak.

Gösterge: TAB merkezinin idari, mali ve teknik konularda üç kat artırılmış etkinlik sayısı.

11.4 Stratejik Hedef: 2015 yılına kadar il birliklerinin TAB'a yıllık gelişme raporu vermeleri ve bu raporların değerlendirilip il birlikleriyle paylaşılmasını sağlamak.

1. **Gösterge:** Yıllık gelişme raporu veren il birlik sayısı.

2. **Gösterge:** Değerlendirmesi yapılan il birlik raporu sayısı.

11.5 Stratejik Hedef: 2015 yılına kadar il birliklerinin kurumsal kapasitelerini geliştirmeye yönelik her yıl en az üç toplantı yapmak.

Gösterge: Kapasitesi geliştirilmiş il birliği sayısı.

11.6 Stratejik Hedef: 2011 yılında iş tanımı hazırlanmış ve etkili bir danışma kurulu oluşturmak.

Gösterge: İş tanımı hazırlanmış etkili bir danışma kurulu.

11.7 Stratejik Hedef: 2012 yılı sonuna kadar TAB'ın merkez örgütlenmesini gözden geçirmek ve tüzüğünde öngörülen yapının kurulmasını sağlamak.

1. **Gösterge:** Gözden geçirilmiş merkez örgütlenmesi.

2. **Gösterge:** Tüzük değişikliği.

11.8 Stratejik Hedef: 2015 yılı sonuna kadar TAB yönetim ve denetleme kurulu ile TAB çalışanlarının kapasitesini geliştirmek amacıyla her yıl en az bir hizmet içi eğitim düzenlemek.

Gösterge: Kapasitesi geliştirilmiş merkez örgütü.

12. Eğitim

12. Stratejik Amaç: Görsel ve uygulamalı eğitim modelleri aracılığıyla il birlikleri ve arı yetiştiricilerinin teknik ve sosyal kapasitelerini geliştirmek

12.1 Stratejik Hedef: İl birliklerinin bünyelerinde eğitim, izleme ve değerlendirme amaçlı en az bir teknik eleman istihdam etmelerine yönelik savunu çalışması yapmak.

Gösterge: İl birliklerinin bünyelerinde eğitim, izleme ve değerlendirme amaçlı istihdam edilen teknik eleman sayısı.

12.2 Stratejik Hedef: 2012 yılı sonuna kadar interaktif teknik eğitim müfredatını geliştirmek ve eğitim en az üç modülü hazırlamak

Gösterge: Interaktif teknik eğitim müfredatı ve eğitim modülü sayısı.

12.3 Stratejik Hedef: 2013 yılı sonuna kadar arı ürünleri çeşitliliği konusunda bütün il birlik yönetimlerini eğitmek

Gösterge: Arı ürünlerinin çeşitliliği konusunda eğitilmiş il birlik sayısı.

13. Doğa Koruma

13. Stratejik Amaç: Arı ürünleri üretiminde yararlanılan bitkilerin korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarına katkı sağlamak.

13.1 Stratejik Hedef: 2015 yılının sonuna kadar arıcılığın ekolojik katkıları konusunda kurumsal ve toplumsal bilinç oluşturmak amacıyla her yıl en az bir etkinlik gerçekleştirmek.

Gösterge: Her yıl arıcılığın ekolojik faydaları konusunda kurumsal ve toplumsal kapasitenin artırılması için düzenlenen etkinlik sayısı.

13.2 Stratejik Hedef: Geven, kekik, kestane, ıhlamur, sığır kuyruğu ve kızılçam vb. bitkilerin korunması ve gelişmesi ile ilgili 2015 yılı sonuna kadar her yıl en az bir proje yürütmek veya desteklemek.

Gösterge: Bal verimini artıran bitkilerin korunması ve yaygınlaşmasının sağlanması için yürütülen veya desteklenen proje sayısı.

14. Üretim

14. Stratejik Amaç: Türkiye'deki arıcıları arı ürünlerinde dünya ile rekabet edecek düzeye getirmek.

14.1 Stratejik Hedef: Arı ürünlerinin en az % 80' inin izlendiğini gösteren bir model hazırlamak.

Gösterge: Türkiye'de üretilen arı ürünlerinin % 80'ninin izlenmesi için geliştirilen bir model kurmak.

14.2. Stratejik Hedef: 2013 yılına kadar sözleşmeli arıcılık ve iyi tarım uygulamaları kapsamında model geliştirmek ve bu modelleri en az 5 ilde uygulamak

Gösterge: Sözleşmeli arıcılık ve iyi tarım uygulamaları kapsamında geliştirilen modelin uygulandığı il sayısı.

14.3 Stratejik Hedef: 2015 yılı sonuna kadar her yıl en az 10 il birliğine arıcılık konusunda bir proje hazırlamak ve uygulamak

Gösterge: Arıcılık konusunda proje hazırlayan il sayısı.

14.4 Stratejik Hedef: Arıcılıkta verimliliği arttırmak amacıyla 2015 yılının sonuna kadar her yıl en az 3 proje uygulamak ve sonuçlarını sektör temsilcileriyle paylaşmak

1. Gösterge: Uygulanan proje sayısı.

2. Gösterge: Sonuçları sektör temsilcileri ile paylaşılan proje sayısı.

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

TAB Stratejik Planının uygulanması, amaçlanan hedeflerin ne kadarının başarıldığının izlenmesi çok büyük öneme sahiptir. Bu amaçla geliştirilen ölçüm kriterleri, uygulayıcılar ve karar alıcıların dönüşüm sürecine katılımları ve ilerlemeleri stratejik planın izlenmesinde temel araçlar arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, TAB bünyesinde planın izlenmesinden sorumlu bir kişi görevlendirilecektir. Bu kişi her bir eylemle ilgili ilerleme raporlarını Yönetim Kuruluna sunacaktır.

Stratejik planın başarıya ulaşmasında kritik öneme sahip olan sürecin izlenmesinde, belirlenen göstergelere göre ölçümlenen gelişmelerin sonuçları belirli aralıklarla hedeflerle karşılaştırılacaktır. İlerlemeler, eksiklik veya sonuçlar sorumlu kişi tarafından Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Ekibi'ne iletilecektir. Bu değerlendirmeler doğrultusunda, Yönetim Kurulu tedbirleri belirleyerek stratejide gerekli değişikliği yapacaktır.

Performans Göstergeleri

Plan'da yer alan stratejik amaç ve onların altında bulunan stratejik hedeflere ulaşabilmek için yürütülecek çalışmaların izlenmesi ve değerlendirilmesini zamanında ve etkin bir şekilde yapabilmek amacıyla TAB bünyesinde Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Ekibi kurulacaktır. İzleme ve değerlendirme, planda belirtilen performans göstergeleri dikkate alınarak yapılacaktır.

Stratejik amaçların ve hedeflerin gerçekleştirilmesinden sorumlu TAB Yönetim Kurulu altı aylık dönemler itibariyle yürüttükleri faaliyet ve projelerle ilgili raporları iki nüsha olarak hazırlayıp bir nüshasını İzleme ve Değerlendirme Ekibine, bir nüshasını da Genel Kurula sunulmak üzere bir dosyaya koyacaklardır. İzleme ve Değerlendirme Ekibi, göstergeleri değerlendirerek, ait olduğu yıl içinde yapılan faaliyetlerin o yılki bütçeye uyumu ve elde edilen sonuçların Stratejik Planda önceden belirlenen amaç ve hedeflerle ne derece örtüştüğünü rapor halinde Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunacaktır ve Yönetim Kurulundan gelen kararlar doğrultusunda plan uygulanmaya devam edilecek veya revize edilebilecektir.

Böylece, planın uygulanma sürecinde bir aksama olup olmadığı tespit edilerek, varsa bunların düzeltilmesine yönelik tedbirlerin alınması ile idare performans hedeflerine ulaşma konusunda doğru bir yaklaşım izlenmiş olacaktır. Plan performansını ortaya koyacak somut ölçüt hiç şüphesiz stratejik amaçlar altında ulaşmak istenen hedeflere ulaşıp ulaşamama sorunudur. Her bir hedef için TAB bünyesinde yaklaşık da olsa bir bütçe ayrılarak onun stratejik amacı gerçekleştirmek için harcanmasına özen gösterilmelidir. Böylece, 2015 yılı sonunda hedeflenen noktaların tümü gerçekleştirildiğinde planda tam anlamı ile uygulamaya konulmuş olacaktır.

Stratejik Plan İçin Yıllara Göre Ayrılması Gerekli Tahmini Bütçe

Stratejiler	Hedefler	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM
Mevzuat	1.1.	10.000	20.000	20.000	10.000	10.000	70.000
	1.2.	5.000	5.000				10.000
	1.3.	-					0
	1.4.	-					0
Arı Islahı	2	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100.000
Arı Sağlığı	3.1.		50.000				50.000
	3.2.	5.000	5.000	-	-	-	10.000
	3.3.	5.000	5.000	5.000	-	-	15.000
	3.4.	-	-	-	-	-	0
Arı Girdileri	4.1.	20.000	20.000				40.000
	4.2.	30.000	40.000	40.000	30.000	10.000	150.000
Arı Ürünleri	5.1.	20.000	20.000				40.000
	5.2.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	250.000
Pazarlama	6	50.000	50.000	50.000			150.000
Finansman	7.1.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
	7.2.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
Destekleme	8.1.	5.000	5.000				10.000
	8.2.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
Tanıtım Savunu	9.1.	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	75.000
	9.2.	20.000	10.000	10.000	10.000	10.000	60.000
	9.3.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	250.000
	9.4.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	25.000
Gezginci Arcılık	10.1.	50.000	50.000				100.000
	10.2.	10.000	-	-	-	-	10.000
	10.3.	-	-	-	-	-	0
Tanıtım Savunu	11.1.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
	11.2.	-	100.000	50.000	-	-	150.000
	11.3.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
	11.4.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
	11.5.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	250.000
	11.6.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000
	11.7.	10.000	10.000	-	-	-	20.000
	11.8.	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100.000
Eğitim	12.1.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	25.000
	12.2.	50.000	50.000				100.000
	12.3.	20.000	20.000	20.000			60.000
Doğa Koruma	13.1.	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	150.000
	13.2.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	250.000
Üretim	14.1.	50.000	50.000	50.000	50.000	-	200.000
	14.2.	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	500.000
	14.3.	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100.000
	14.4.	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100.000
TOPLAM		865.000	1.015.000 0	750.000	605.000	535.000	3.770.000